

Slides: kortlink.dk/mrsh

Scenariebaseret danskundervisning

Danskundervisning i det 21. århundrede
SLAGELSE, 8.11.2017

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

Hvorfor it?

- Hvorfor skal du bruge it i din undervisning?

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

Slides: kortlink.dk/mrsh

Program

Danskundervisning i det 21. århundrede
SLAGELSE, 8.11.2017

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

Skolen og danskfagets formål

- Hvorfor driver vi skole?
- Hvorfor har eleverne dansk?

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

Faglighed

- Hvad er faglighed?

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

Program

- Opvarmning
- Scenariebaseret undervisning: En introduktion
- Læremidler – et fagsprog
- Anvendte læremidler i dansk
- Faglighed
- Det 21. århundredes kompetencer
- Scenariebaseret undervisning
- Vurderingsfokus
- Bogsystemet Kaliber: Forløbet *Sådan er en teenager*: Walk the walk, talk the talk
- Afslutning

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

God undervisning

- Hvad er god undervisning?

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

It i faglighed

- Hvordan indgår it i din faglighedsforståelse?

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

Slides: kortlink.dk/mrsh

Scenariebaseret undervisning

Hvad er det?

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

Begrebet et scenarie

10

- Et **forestillings- og handlingsforløb** med flere mulige udfald
- Storyline
- Rollespil
- Scenariedidaktik

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

Scenariebaseret undervisning

13

- Relevans: Hvorfor skal jeg gøre/lære det her?
 - Prøven
 - Livsduelighed
- Fordi det er sådan man gør i verden uden for skolen

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

Turistchef i Slagelse

16

- **Situeret læring: Tænk i situationer**
 - Flere og flere unge turister (skolerejser/lejrskoler)
 - Hjælp os med at lave et spændende turistsite
 - Steder at se
 - Gode ture
 - Områdets historie og natur
- Producer
 - Hjemmeside
 - Video
 - Brochurer osv.

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

Scenariebaseret danskundervisning – faglighed og it med mening

11

- Der er meget bredt forskningsmæssigt belæg for, at den bedste måde at lære på er ved i en social sammenhæng at forholde sig til et problem i et meningsfyldt *scenarie* (et forestillings- og handlingsforløb med flere mulige udfald). Det faglige skal *anvendes* - således også i dansk. Fx ved at udarbejde en reklame for egen skole, at fremstille boganmeldelser til gavn for andre eller søge jobs. Denne dag veksler mellem praktiske øvelser, udarbejdelse og diskussion af undervisningsforløb og oplæg med fokus på scenariebaseret undervisning i dansk

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

Scenariedidaktik

14

- *Scenarier*, hvor fagligheden indgår, i stedet for at tænke i isolerede fagligheder.
- Scenariet skal give en meningsfuld klangbund for det, der skal læres.
- Nøgleordene er fælles praksis, meningsfuld kommunikation og et reelt produktionsmål.
- **Det faglige skal således berettiges i scenarier, hvor det i konteksten er logisk eller naturligt, at det finder sted i et fællesskab**

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

Simuler

17

- Turistchef
- Ungechef
- Journalist
- Filmskaber
- Fortolker
- Forfatter
- Læs op for dit barn
- Kommunikationsrådgiver
- Spilfabrikken
- Tv-producer
- Politisk parti
- Planlæg en ferie
- Anmelder

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

Scenariebaseret undervisning

12

- *Scenariebaseret undervisning* er undervisningsforløb, hvor eleverne sammen simulerer – evt. i **roller** – en **meningsfuld praksis frem mod et reelt produktionsmål** (Bundsgaard, Misfeldt & Hetmar, 2012, p. 30)
- Faglighed skal anvendes (kompetenceperspektiv)
- Med blik for verden uden for skolen: Viden- og praksisformer fra domæner uden for skolen (Bundsgaard 2006, Bundsgaard et al. 2011, 2012, Hanghøj et al., forthcoming)

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

Spor gennem Australien

15

- **Situeret læring: Tænk i scenarier**
- I hvilke meningsfulde, sociale scenarier indgår fagligheden?
- En gruppe unge danskere er gennem Ministeriet for Udenrigsaffæirer i Australien, arrangeret af Dansk-Australisk Udviklingsforløb
- Hvorfor er du blevet valgt?
- Hvordan ser en turistbrochure om Australien og gode råd om bagage mon ud?
- Hvad viser jeres guide jer i Sydney?
- Hvad skriver jeres figur i postkortet hjem?
- Hvad ser i på museet om Australiens historie?
- Hvad koster rejsen? Budget
- Ansøgning om støtte

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

**Socialt anvendt
(dansk)faglighed**

Lyset på skolestien

18

- Eleverådets ønske om lys på en cykelsti i kommunen
- Gentagne forsøg på kontakter til kommunalbestyrelsen
- Producerede en avis herom - 500 eksemplarer
- 3 mdr. senere var der lys

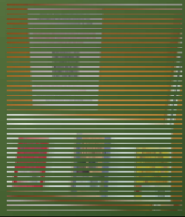
Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

Scenariebaseret danskundervisning

19

- Digitale boganmeldelser på skolebiblioteket
- Tilgængelig med en QR-kode
- [Pragtfuldt, pragtfuldt](#)

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Foug
simon-skov-foug.dk

Meddigtning, blogs

22

- Jesper Wung Sung
En-to-tre Nu

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Foug
simon-skov-foug.dk

Slides: kortlink.dk/mrsh

Læremidler

Et fagsprog

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Foug
simon-skov-foug.dk

Facebook-fortællinger

- Fiktive Facebook-profiler
- meddigtning
- Søren Jessen:
Helt af sig selv

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Foug
simon-skov-foug.dk

Avisproduktion

23

- Ekstra Bladet Skoles
Redaktionen

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Foug
simon-skov-foug.dk

Læremidler og faglighed

26

- Valg af læremiddel er lig valg af faglighedsopfattelse
- Foregivet og reel faglighedsopfattelse
 - Målsætning
 - Indhold
 - Handlinger
(Bundsgaard 2010)

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Foug
simon-skov-foug.dk

Facebook-fortællinger

- Fiktive Facebook-profiler
- meddigtning
- Kvindeidentitet

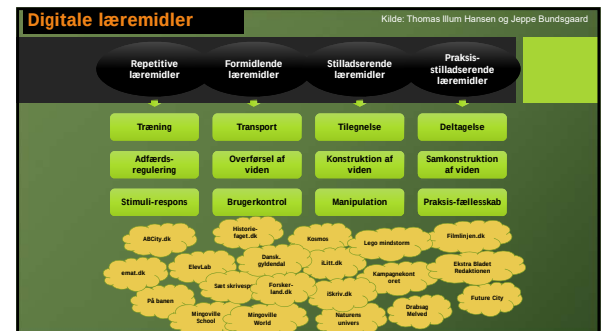
Skal måske til bal imorgen håber ede
kjole. Glæder mig til at iklede den
Synes godt om · Tilføj kommentar · Del

Scenariedidaktik

- ALENE
- Hvad hæftede jeg mig ved?
 - Hvad tager jeg med videre?
 - Hvad vil jeg gerne vide mere om?
 - Betydning for mig som lærer
 - Konsekvenser for min praksis?

- TO OG TO
- Hvilke tanker gør I jer om det?

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Foug
simon-skov-foug.dk

Kilde: Thomas Illum Hansen og Jeppe Bundsgaard

Repetitive læremidler

Læremidler til formidling af simple rutiner, procedurer og fakta

Kilde: Thomas Illum Hansen og Jeppe Bundsgaard

Praksisstilladserende læremidler

Praksisstilladserende læremidler støtter elever i at samarbejde og bygger et stillads op om løsning af virkelighedsnære problemer i et praksisfællesskab.

Edutainment/Serious games/Læringspil

34

- "Udforske" verden for at finde et sted
- Global Conflicts
- Mingoville
- Dansklæbskab

Det lærer eleverne INTET brugbart af!

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov-Fougt
simon-skov-fougt.dk

Kilde: Thomas Illum Hansen og Jeppe Bundsgaard

Formidlende læremidler

Læremidler til formidling af viden inden for et fag, fagligt område eller tværfagligt tema, fx historie, litteratur eller danske dyr.

Træningsprogrammer

32

- Træningsprogrammer
- Behavioristisk læringssyn
- Pia Kjærsgaard i skolen (faglighed = stavning)
- Nakskov
- Faglighed = begreber
- Forældet læringssyn

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov-Fougt
simon-skov-fougt.dk

Seminarier

- It-messe på et skole
- Sms og "Quizze"
- "Find den rette B" eller Tysk B til 12
- Automatisk "evalu"
- "Sjovt", "Motivere"
- Fokus på it
- Fokus på aktiviteter
- Fokus på multiple choice

Det lærer eleverne INTET brugbart af!

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov-Fougt
simon-skov-fougt.dk

Kilde: Thomas Illum Hansen og Jeppe Bundsgaard

Stilladserende læremidler

Stilladserende læremidler støtter elever og bygger et stillads op om deres refleksive erfaringer med et indhold inden for et fag, et fagligt område eller et tværfagligt tema.

Intertekstualitet: TÆTTERE PÅ GENREN

Træningsspil

33

Det lærer eleverne INTET brugbart af!

Stavetræning (basisfaglighed)

36

- Jim Rice (1897): Intet forhold mellem staveniveau og tid (sætninger, dvs. i kontekst)
- Oliver Cromman (1902): Manglende stavetræning påvirker ikke stavning
- W. Cook (1912): Staverregler effektivt. Kan ikke anvendes i kontekst
- Donald Hamill et al. (1977) Effekt op til 3.-4. kl., herefter ikke
- Stephen Krachen (2002): 3.-4. kl. elever, der ikke undervises direkte i stavning, staver dårligere end elever, der undervises men forskellen er fuldstændigt udlignet på 4.-5. klassetrin
- Graham og Perin (2007): Læsevet grammatikundervisning er direkte skadeligt især for elever med skrivervanskeligheder. Grammatikundervisning skal tilkobles til elevernes skrivning
- KOMPIS-projektet i Slagelse (2010)
- 25% af tiden bruges på grammatikundervisning (Mathiasen, 2011)

Lærerne siger, de er konstruktivister, men de arbejder behavioristisk

At øve sig

37

- Selvfølgelig bliver man bedre af at øve
- Hvis man har et projekt

- Træning ude af kontekst er spild af tid!

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

Slides: kortlink.dk/mrsh

Anvendte læremidler i dansk

En kvantitativ undersøgelse

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

Spørgeskemaundersøgelsen - indhold

- Hvilke op til fem didaktiske læremidler anvendes?
- Hvilket didaktisk læremiddel respondenterne finder, er det bedste?
- Lærernes indflydelse på indkøb og valg af læremidler?
- Undervisningstid anvendt med læremidler?
- Baggrundsspørgsmål som køn, uddannelsestidspunkt, alder

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

Prøverne

38

- Diktat
- Læseprøve
- Færdighedsregning

- En nødvendig, begrænset anvendelse af idioti

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

Spørgeskemaundersøgelsen - design

- Kvantitative undersøgelser
- Spørgeskema
- Repræsentativitet

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

Indledende kodning

- 2134 titler →
- 315 unikke materialer

20704402 Den første læsning - 1. klasse	Den første læsning - 1. klasse	Den første læsning - 1. klasse
20704403 Den første læsning - 2. klasse	Den første læsning - 2. klasse	Den første læsning - 2. klasse
20704404 Den første læsning - 3. klasse	Den første læsning - 3. klasse	Den første læsning - 3. klasse
20704405 Den første læsning - 4. klasse	Den første læsning - 4. klasse	Den første læsning - 4. klasse
20704406 Den første læsning - 5. klasse	Den første læsning - 5. klasse	Den første læsning - 5. klasse
20704407 Den første læsning - 6. klasse	Den første læsning - 6. klasse	Den første læsning - 6. klasse
20704408 Den første læsning - 7. klasse	Den første læsning - 7. klasse	Den første læsning - 7. klasse
20704409 Den første læsning - 8. klasse	Den første læsning - 8. klasse	Den første læsning - 8. klasse
20704410 Den første læsning - 9. klasse	Den første læsning - 9. klasse	Den første læsning - 9. klasse
20704411 Den første læsning - 10. klasse	Den første læsning - 10. klasse	Den første læsning - 10. klasse
20704412 Den første læsning - 11. klasse	Den første læsning - 11. klasse	Den første læsning - 11. klasse
20704413 Den første læsning - 12. klasse	Den første læsning - 12. klasse	Den første læsning - 12. klasse
20704414 Den første læsning - 13. klasse	Den første læsning - 13. klasse	Den første læsning - 13. klasse
20704415 Den første læsning - 14. klasse	Den første læsning - 14. klasse	Den første læsning - 14. klasse
20704416 Den første læsning - 15. klasse	Den første læsning - 15. klasse	Den første læsning - 15. klasse
20704417 Den første læsning - 16. klasse	Den første læsning - 16. klasse	Den første læsning - 16. klasse
20704418 Den første læsning - 17. klasse	Den første læsning - 17. klasse	Den første læsning - 17. klasse
20704419 Den første læsning - 18. klasse	Den første læsning - 18. klasse	Den første læsning - 18. klasse
20704420 Den første læsning - 19. klasse	Den første læsning - 19. klasse	Den første læsning - 19. klasse
20704421 Den første læsning - 20. klasse	Den første læsning - 20. klasse	Den første læsning - 20. klasse
20704422 Den første læsning - 21. klasse	Den første læsning - 21. klasse	Den første læsning - 21. klasse
20704423 Den første læsning - 22. klasse	Den første læsning - 22. klasse	Den første læsning - 22. klasse
20704424 Den første læsning - 23. klasse	Den første læsning - 23. klasse	Den første læsning - 23. klasse
20704425 Den første læsning - 24. klasse	Den første læsning - 24. klasse	Den første læsning - 24. klasse
20704426 Den første læsning - 25. klasse	Den første læsning - 25. klasse	Den første læsning - 25. klasse
20704427 Den første læsning - 26. klasse	Den første læsning - 26. klasse	Den første læsning - 26. klasse
20704428 Den første læsning - 27. klasse	Den første læsning - 27. klasse	Den første læsning - 27. klasse
20704429 Den første læsning - 28. klasse	Den første læsning - 28. klasse	Den første læsning - 28. klasse
20704430 Den første læsning - 29. klasse	Den første læsning - 29. klasse	Den første læsning - 29. klasse
20704431 Den første læsning - 30. klasse	Den første læsning - 30. klasse	Den første læsning - 30. klasse
20704432 Den første læsning - 31. klasse	Den første læsning - 31. klasse	Den første læsning - 31. klasse
20704433 Den første læsning - 32. klasse	Den første læsning - 32. klasse	Den første læsning - 32. klasse
20704434 Den første læsning - 33. klasse	Den første læsning - 33. klasse	Den første læsning - 33. klasse
20704435 Den første læsning - 34. klasse	Den første læsning - 34. klasse	Den første læsning - 34. klasse
20704436 Den første læsning - 35. klasse	Den første læsning - 35. klasse	Den første læsning - 35. klasse
20704437 Den første læsning - 36. klasse	Den første læsning - 36. klasse	Den første læsning - 36. klasse
20704438 Den første læsning - 37. klasse	Den første læsning - 37. klasse	Den første læsning - 37. klasse
20704439 Den første læsning - 38. klasse	Den første læsning - 38. klasse	Den første læsning - 38. klasse
20704440 Den første læsning - 39. klasse	Den første læsning - 39. klasse	Den første læsning - 39. klasse
20704441 Den første læsning - 40. klasse	Den første læsning - 40. klasse	Den første læsning - 40. klasse
20704442 Den første læsning - 41. klasse	Den første læsning - 41. klasse	Den første læsning - 41. klasse
20704443 Den første læsning - 42. klasse	Den første læsning - 42. klasse	Den første læsning - 42. klasse
20704444 Den første læsning - 43. klasse	Den første læsning - 43. klasse	Den første læsning - 43. klasse
20704445 Den første læsning - 44. klasse	Den første læsning - 44. klasse	Den første læsning - 44. klasse
20704446 Den første læsning - 45. klasse	Den første læsning - 45. klasse	Den første læsning - 45. klasse
20704447 Den første læsning - 46. klasse	Den første læsning - 46. klasse	Den første læsning - 46. klasse
20704448 Den første læsning - 47. klasse	Den første læsning - 47. klasse	Den første læsning - 47. klasse
20704449 Den første læsning - 48. klasse	Den første læsning - 48. klasse	Den første læsning - 48. klasse
20704450 Den første læsning - 49. klasse	Den første læsning - 49. klasse	Den første læsning - 49. klasse
20704451 Den første læsning - 50. klasse	Den første læsning - 50. klasse	Den første læsning - 50. klasse
20704452 Den første læsning - 51. klasse	Den første læsning - 51. klasse	Den første læsning - 51. klasse
20704453 Den første læsning - 52. klasse	Den første læsning - 52. klasse	Den første læsning - 52. klasse
20704454 Den første læsning - 53. klasse	Den første læsning - 53. klasse	Den første læsning - 53. klasse
20704455 Den første læsning - 54. klasse	Den første læsning - 54. klasse	Den første læsning - 54. klasse
20704456 Den første læsning - 55. klasse	Den første læsning - 55. klasse	Den første læsning - 55. klasse
20704457 Den første læsning - 56. klasse	Den første læsning - 56. klasse	Den første læsning - 56. klasse
20704458 Den første læsning - 57. klasse	Den første læsning - 57. klasse	Den første læsning - 57. klasse
20704459 Den første læsning - 58. klasse	Den første læsning - 58. klasse	Den første læsning - 58. klasse
20704460 Den første læsning - 59. klasse	Den første læsning - 59. klasse	Den første læsning - 59. klasse
20704461 Den første læsning - 60. klasse	Den første læsning - 60. klasse	Den første læsning - 60. klasse
20704462 Den første læsning - 61. klasse	Den første læsning - 61. klasse	Den første læsning - 61. klasse
20704463 Den første læsning - 62. klasse	Den første læsning - 62. klasse	Den første læsning - 62. klasse
20704464 Den første læsning - 63. klasse	Den første læsning - 63. klasse	Den første læsning - 63. klasse
20704465 Den første læsning - 64. klasse	Den første læsning - 64. klasse	Den første læsning - 64. klasse
20704466 Den første læsning - 65. klasse	Den første læsning - 65. klasse	Den første læsning - 65. klasse
20704467 Den første læsning - 66. klasse	Den første læsning - 66. klasse	Den første læsning - 66. klasse
20704468 Den første læsning - 67. klasse	Den første læsning - 67. klasse	Den første læsning - 67. klasse
20704469 Den første læsning - 68. klasse	Den første læsning - 68. klasse	Den første læsning - 68. klasse
20704470 Den første læsning - 69. klasse	Den første læsning - 69. klasse	Den første læsning - 69. klasse
20704471 Den første læsning - 70. klasse	Den første læsning - 70. klasse	Den første læsning - 70. klasse
20704472 Den første læsning - 71. klasse	Den første læsning - 71. klasse	Den første læsning - 71. klasse
20704473 Den første læsning - 72. klasse	Den første læsning - 72. klasse	Den første læsning - 72. klasse
20704474 Den første læsning - 73. klasse	Den første læsning - 73. klasse	Den første læsning - 73. klasse
20704475 Den første læsning - 74. klasse	Den første læsning - 74. klasse	Den første læsning - 74. klasse
20704476 Den første læsning - 75. klasse	Den første læsning - 75. klasse	Den første læsning - 75. klasse
20704477 Den første læsning - 76. klasse	Den første læsning - 76. klasse	Den første læsning - 76. klasse
20704478 Den første læsning - 77. klasse	Den første læsning - 77. klasse	Den første læsning - 77. klasse
20704479 Den første læsning - 78. klasse	Den første læsning - 78. klasse	Den første læsning - 78. klasse
20704480 Den første læsning - 79. klasse	Den første læsning - 79. klasse	Den første læsning - 79. klasse
20704481 Den første læsning - 80. klasse	Den første læsning - 80. klasse	Den første læsning - 80. klasse
20704482 Den første læsning - 81. klasse	Den første læsning - 81. klasse	Den første læsning - 81. klasse
20704483 Den første læsning - 82. klasse	Den første læsning - 82. klasse	Den første læsning - 82. klasse
20704484 Den første læsning - 83. klasse	Den første læsning - 83. klasse	Den første læsning - 83. klasse
20704485 Den første læsning - 84. klasse	Den første læsning - 84. klasse	Den første læsning - 84. klasse
20704486 Den første læsning - 85. klasse	Den første læsning - 85. klasse	Den første læsning - 85. klasse
20704487 Den første læsning - 86. klasse	Den første læsning - 86. klasse	Den første læsning - 86. klasse
20704488 Den første læsning - 87. klasse	Den første læsning - 87. klasse	Den første læsning - 87. klasse
20704489 Den første læsning - 88. klasse	Den første læsning - 88. klasse	Den første læsning - 88. klasse
20704490 Den første læsning - 89. klasse	Den første læsning - 89. klasse	Den første læsning - 89. klasse
20704491 Den første læsning - 90. klasse	Den første læsning - 90. klasse	Den første læsning - 90. klasse
20704492 Den første læsning - 91. klasse	Den første læsning - 91. klasse	Den første læsning - 91. klasse
20704493 Den første læsning - 92. klasse	Den første læsning - 92. klasse	Den første læsning - 92. klasse
20704494 Den første læsning - 93. klasse	Den første læsning - 93. klasse	Den første læsning - 93. klasse
20704495 Den første læsning - 94. klasse	Den første læsning - 94. klasse	Den første læsning - 94. klasse
20704496 Den første læsning - 95. klasse	Den første læsning - 95. klasse	Den første læsning - 95. klasse
20704497 Den første læsning - 96. klasse	Den første læsning - 96. klasse	Den første læsning - 96. klasse
20704498 Den første læsning - 97. klasse	Den første læsning - 97. klasse	Den første læsning - 97. klasse
20704499 Den første læsning - 98. klasse	Den første læsning - 98. klasse	Den første læsning - 98. klasse
20704500 Den første læsning - 99. klasse	Den første læsning - 99. klasse	Den første læsning - 99. klasse
20704501 Den første læsning - 100. klasse	Den første læsning - 100. klasse	Den første læsning - 100. klasse

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

Læremidler

ALENE

- Hvilke læremidler anvender du?

- Hvad hæftede jeg mig ved?
- Hvad tager jeg med videre?
- Hvad vil jeg gerne vide mere om?
- Betydning for mig som lærer
- Konsekvenser for min praksis?

TO OG TO

- Hvilke tanker gør I jer om det?

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

Spørgeskemaundersøgelsen - design

- Stratificeret klyngesamlingsdesign (Lehtonen & Ojert 2008)
- Stratificering på fire karakteristika (com PISA, TIMSS, PIRLS, ICLES)
 - Skolestørrelse (+/- 400)
 - By/ Land
 - Skoletype: Folkeskole, privat/fri/lilleskole, efterskole
 - Region (5 regioner)
- Svarprocent: 47,5%
- Statistisk repræsentativ, dog: flere kvinder end mænd, flere yngre end ældre

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

De

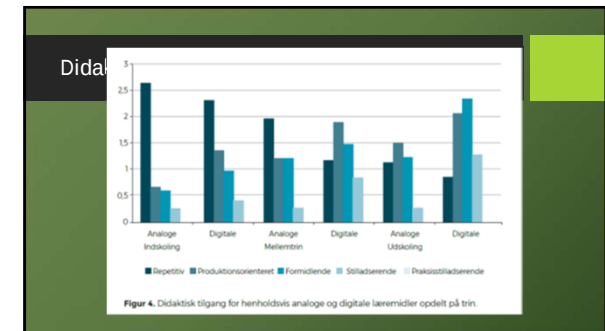
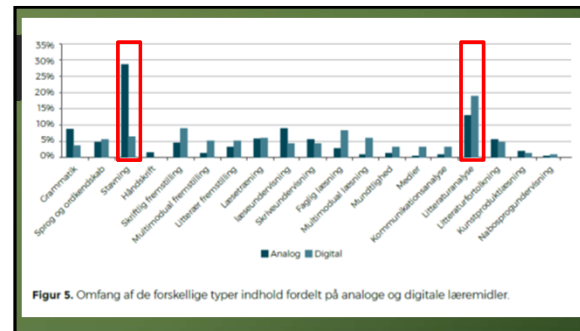
Læremiddel	Vægtet andel (procent)
Den første læsning	21
Fandango	12
STAV - Indskoling	3
dansk gyldendal.dk	3
Stavevejen	3
Skrivervejen	2
Sikker Staving	1
Danskfaget	1
Min - Danskbog	1
Søren og Mette	1

Tabel 1. De 10 mest anvendte læremidler i indskolingen.

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

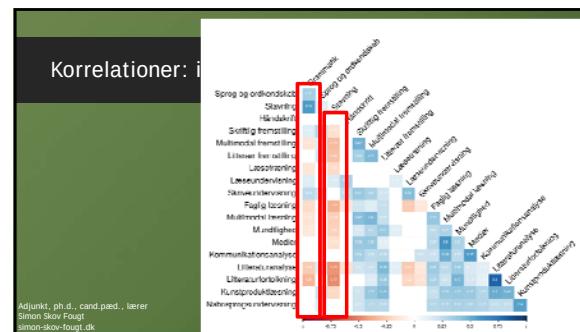
Læremiddel	Vægtet andel (procent)
Fandango	14
dansk.gyldendal.dk	8
Danskfaget	6
Dansk direkte	5
STAV	4
Den sikre læsning	3
Stavevejen	3
Grammatip	3
D'dansk	3
Min...Danskbog	2

Tabel 2. De 10 mest anvendte læremidler på mellemtrinnet.

Læremiddel	Vægtet andel (procent)
dansk.gyldendal.dk	19
Danskfaget	7
Vild med dansk	4
Gyldendals webprøver	4
Grammatip	4
iSkriv.dk	3
Stavevejen	2
Sådan	2
Dansk i dybden	2
Fandango	2

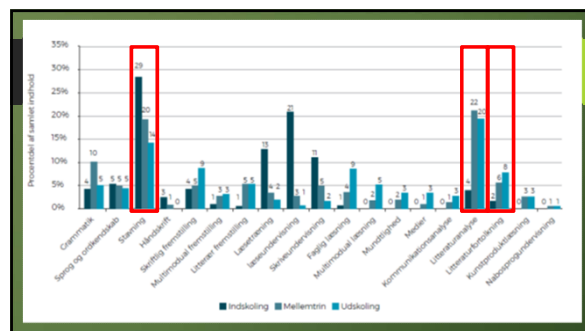
Tabel 3. De 10 mest anvendte læremidler til uddikolingen.

Konklusioner: Danskfaget set gennem læremidlerne

- Faget er et staveundervisningsfag (indsk.)
- Fagets indhold læres ofte repetitivt (indsk.)
- Faget er også litteraturanalyse (udsk.)
- Faget er ikke ret meget mediefag eller kommunikationsfag
- Faget berører kun sjældent nabosprog

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov-Fougi
simon-skov-fougi.dk

Læremidlernes danskfag

ALENE

- Hvad hæftede jeg mig ved?
- Hvad tager jeg med videre?
- Hvad vil jeg gerne vide mere om?
- Betydning for mig som lærer
- Konsekvenser for min praksis?

TO OG TO

- Hvilke tanker gør I jer om det?

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov-Fougi
simon-skov-fougi.dk

Slides: kortlink.dk/mrsh

Faglighed

Hvad er det?

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

Faglighed

58

- Faglighed = Fælles Mål
- Begreber og metoder

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

Faglighed

61

- 1. orden: **Kvalifikationer**: Faglig viden (fakta)
 - Eleven skal kunne faget (basisfaglighed)
- 2. orden: **Kompetencer**: Brug, anvendelse
 - Eleven skal kunne bruge faget
- 3. orden: **Faglige paradigmer**: Perspektivering
 - Eleven skal kunne bruge ting, hun har lært gennem faget i sit møde med udfordringer i situationer
- 1. orden: **Fagets stof og færdigheder**
- 2. orden: **Anvendelse af faget**
- 3. orden: **Situationer** med udfordringer
 - hvor fagets metoder og vidensområde kan tages i brug

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

(Qvortrup 1998)

GRUPPER

- Hvordan kan man genkende fagpersonen en lærer?
- Sygeplejerske
- Håndværker?
- Læge?

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

Faglighed

59

- Fælles Mål er kompetenceorienterede
- For mange lærere en **NY MÅDE** at forstå fag på (Nielsen & Dolin, 2016)
- Hvad betyder kompetenceorienteret?
- Dannelse
 - Kompetencer
 - Viden
 - Færdigheder

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

Faglighed (Jeppe Bundsgaard)

62

- Forståelse**
 - Kende fakta
 - Vide, hvad fakta betyder
 - Forstå, hvordan fakta hænger sammen
 - Forstå, hvordan jeg forholder mig til de sammenhængende fakta.
 - Forstå, hvorfor de sammenhængende fakta er relevante for mig nu og her.
- Handling**
 - Kunne en procedure
 - Vide, hvornår proceduren kan bruges
 - Vide, hvordan forskellige procedurer kan bruges sammen
 - Vælge, hvilke redskaber der skal bruges i en given situation
 - Forholde sig til om redskaberne er gode at anvende - om udgiften står mål med udbyttet

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

Begrebet faglighed

- Et didaktisk morrads (Jensen, 2007)
- "... den aktivitet, der foregår inden for et område, der er afgrænset som skolefag" (Foss Hansen, 1994, s. 22).
- Hietmar (2013): Faglighed er en identitet, man gør inden for bestemte domæner i direkte eller indirekte interaktion med andre på bestemte måder, så man bliver genkendt som medlem af domænet af dets øvrige medlemmer
- "... doing being some identity" (Gee, 2001, p. 27)
- Epistemic frames: "Collections of skills, knowledge, identities, values, and epistemology that professionals use to think in innovative ways" (Shaffer, 2006, p. 12).
- Wenger: faglighed = handling og handlemønstre forbundet med det sociale i sin faglighedsforståelse - faglighed er noget man gør sammen med andre
- Bundsgaard og Fougst: "At være en fagperson vil ... sige at kunne interagere med andre personer og institutioner i forhold til den fælles virksomhed, det fælles repertoire og det gensidige engagement" (Bundsgaard & Fougst, forthcoming)
- Værdier og etik: "Different communities of practice ... have ... different ways of knowing, of deciding what is worth knowing, and of adding to the collective body of knowledge and understanding" (Shaffer, 2004, p. 1404).

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

Faglighed

60

- Faglighed = udvikling af begreber, metoder og aktivitetsformer
- Faglighed er **BEVIDST**
 - at se med et særligt perspektiv på fænomener i verden
 - at anvende systematiske tilgange over for nye udfordringer
 - at kunne genkende noget nyt som noget kendt
 - at kende og kunne se sammenhænge i en kompleks verden (Bundsgaard 2010)

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

FEM DIMENSIONER AF FAGLIGHED

- Viden, procedurer, opgaver og artefakter**
Et språk til at tale om verden og opgaverne i den (begreber, diskurs), en viden om hvad der er og går i verden (fakta), opgaver der skal løses, handlemønstre til at løse opgaver i verden (procedurer), samt ting/redskaber og teknologier som anvendes i løsningen af opgaver (artefakter).
- En systematisk tilgang til verden**
En måde at stille spørgsmål, tilgå og løse opgaver på (metode).
- En social konstellation**
En selvforståelse (rolle) og en plads i et system af relationer (position), samt en måde at kommunikere på (kommunikationsformer) og indgå i sammenhængende forløb på (storylines).
- En interesse**
En måde at opfatte noget som vigtigt, godt, rigtigt og forkert (værdier), et fokus på løsning af særlige typer af opgaver (interesse) og en måde at begrunde sine handlinger på (motive).
- Et perspektiv**
En måde at opfatte hvad verden er (ontologi), og hvordan den kan forstås, tales om og tilgås på (epistemologi) -

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

(Bundsgaard & Fougst, 2017)

FEM DIMENSIONER AF FAGLIGHED

- En læge, som har viden om medicin og kender metoder til at at give den, men som ikke har en bevidsthed om, at han er en del af en social konstellation, har en interesse i at gøre patienten rask og som mangler perspektiv på verden er en **Alene i Lægen!**
- Viden, procedurer, opgaver og artefakter til brug af i den sociale og tekniske (den faglige, tekniske, en viden om hvad det er og var i verden (faktisk), og om det skal være til at gøre i den sociale verden (produktiv), samt (ing, teknisk og teknologisk) som menneske i samfundet (social, politisk).
- En systematisk tilgang til viden om, hvordan man kan løse opgaver på (metode).
- En social kompetence til at kunne sætte sig ind i et system af relationer (position), samt en måde at kommunikere på (kommunikationsformer) og indgå i relationer (relationer).
- En interesse i at kunne sætte sig ind i den sociale og tekniske verden, i forhold til forholdet mellem de to (interaktion) og en måde at begribe sine handlinger på (refleksion).
- En måde at sætte sig ind i, hvordan man kan forstå, tale om og tilgås på (epistemologi).

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

Slides: kortlink.dk/mrsh

Det 21. århundredes kompetencer

Hvad er det?

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

Det 21. århundredes kompetencer

- Hvilke kompetencer mener I, det er vigtigt, at vores elever udvikler for at blive klar til nutiden og fremtiden?
- Hvilke af disse kompetencer har I som dansk lærere ansvar for?
- Hvilke af disse kompetencer har I belæg for i Fælles Mål for dansk?

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

Faglighed

- Faglighed er no
- Faglighed er ha
- Hvordan gør m

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

Det 21. århundredes kompetencer

- Alle er enige om målet:
- Undervisning, hvor eleverne udvikler de kompetencer, som væren i det 21. århundrede kræver
- Indholdstomt
- Undervisning, hvor eleverne udvikler de kompetencer, som væren i det 17. århundrede kræver?
- Undervisning, hvor eleverne **ikke** udvikler de kompetencer, som væren i det 21. århundrede kræver

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

Det 21. århundredes kompetencer

EMU	Demonstrationsskole	P21	Berthelsen
Kollaboration	Problemløsning	Kritisk tænkning	Sociale og digitale teknologier
Problemløsning og innovation	Informationsbearbejdning	Kommunikation	Selvudvikling og selvudvikling
Videnskabskonstruktion	Kreativitet	Kollaboration	Samarbejde og sociale relationer
Kompetent kommunikation	Mediekompetencer	Kreativitet	Kritisk tænkning
Selvevaluering	Samarbejde		Innovation og kreativitet
It og læring			

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

Faglighed

ALENE

- Hvad hæftede jeg mig ved?
- Hvad tager jeg med videre?
- Hvad vil jeg gerne vide mere om?
- Betydning for mig som lærer
- Konsekvenser for min praksis?

TO OG TO

- Hvilke tanker gør I jer om det?

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

Det 21. århundredes kompetencer

- Forberede elever til nutid og fremtid
- Ikke fagets fortid

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

Fælles Mål

Kompetenceområde	Efter 2. klassetrin	Efter 4. klassetrin	Efter 6. klassetrin	Efter 9. klassetrin
Læsning	Eleven kan læse enkelte tekster sikkert og bruge dem i hverdags sammenhænge	Eleven kan læse multimediale tekster med henblik på oplevelse og faglig viden	Eleven kan læse og forholde sig til tekster i faglige og offentlige sammenhænge	Eleven kan styre og regulere sin læseproces og diskutere teksters betydning i deres kontekst
Fremstilling	Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billedet i mere og mindre situationer	Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billedet i velkendte faglige situationer	Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billedet i formelle situationer	Eleven kan udtrykke sig forskelligt, klart og varieret i skrift, tale, lyd og billedet i en form, der passer til genre og situation
Fortolkning	Eleven kan forholde sig til velkendte temaer gennem samtale om litteratur og andre æstetiske tekster	Eleven kan forholde sig til velkendte temaer i eget og andres liv gennem undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster	Eleven kan forholde sig til almindelige temaer gennem systematisk undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster	Eleven kan forholde sig til kultur, identitet og sprog gennem systematisk undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster
Kommunikation	Eleven kan kommunikere med omgivelserne på sproglig og relationel måde i nære hverdagsituationer	Eleven kan følge regler for kommunikation i overskuelige formelle og sociale situationer	Eleven kan kommunikere med bevidsthed om sprogets funktion i overskuelige formelle og sociale situationer	Eleven kan deltage i kommunikation i komplekse formelle og sociale situationer

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

Fælles Mål og C21

- Den faginterne begrundelse: Fælles Mål
- Den dannende begrundelse
- Den arbejdsmarkedsrelaterede begrundelse: C21

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Foug
simon-skov-foug.dk

73

To pointer

- Blik for omverdenens praksis- og kommunikationsformer
- Balancere forholdet mellem scenariet og skolen

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Foug
simon-skov-foug.dk

76

Scenariebaseret danskundervisning

- Søge på nettet
- Fremstille reklame
- Lave cirkusplakat
- Holde tale
- Søge job
- Nudging
- Debat
- Ungdomskulturkanon
- Skrive manifest

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Foug
simon-skov-foug.dk

79

Det 21. århundredes kompetencer

ALENE

- Hvad hæftede jeg mig ved?
- Hvad tager jeg med videre?
- Hvad vil jeg gerne vide mere om?
- Betydning for mig som lærer
- Konsekvenser for min praksis?

TO OG TO

- Hvilke tanker gør I jer om det?

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Foug
simon-skov-foug.dk

Min vision

- En skole, som i højere grad orienterer sig ud i verden og begrundet sit indhold der – med praksis- og kommunikationsformer i verden uden for skolen: **Det 21. århundredes kompetencer**

- I stedet for den skole vi har nu, der begrundet sine handlinger overvejende faginternt

- VI SKAL KIGGE UD I VERDEN OG LADE OS INSPIRERE AF, HVORDAN MAN ANVENDER DANSKFAGLIGHED DER

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Foug
simon-skov-foug.dk

77

Scenariedidaktisk domænemodel

- *Modellen for de fem vidensdomæner* (justeret efter Bundsgaard et al. 2011, p. 131)
- Pile: Oversættelser
- Bernsteins (2001) rekontekstualisering: Inden for og uden for skolen
- *Tamed version of professions* (Foug, Misfeldt & Shaffer, forthcoming)
- Sløjd
- Verden uden for skolen: Produktion
- Skolen: Læring

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Foug
simon-skov-foug.dk

80

GRIBSKOV KOMMUNE, EFTERÅRET 2017

Scenariebaseret undervisning

Idealet

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Foug
simon-skov-foug.dk

Scenariebaseret undervisning

- I andre uddannelser
 - Sygeplejerske
 - Piloter
 - Politiet
 - Militæret
 - Læreruddannelsen

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Foug
simon-skov-foug.dk

78

Scenariedidaktik

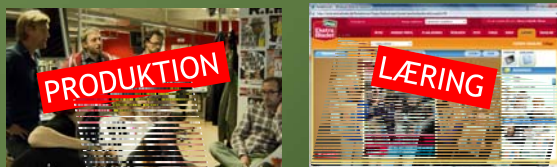
- Ikke alt i scenariet er relevant: Balancering
- Undervisningsniveauet: **Læring**: Skrive for at lære
- Scenarietiveauet: **Produktion**: Skrive for at afdække sandhed
- Spilfabrikken: Løn- og arbejdsforhold
- Spor gennem Australien: Pakkede kufferten

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Foug
simon-skov-foug.dk

81

Scenariebaseret undervisning

82

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

Projektorienterede udfordringer

85

- Fagligheden drukner i produktmål (Bundsgaard 2008:2)

 - at få de faglige aspekter af arbejdet tematiseret når der er behov for det,
 - at kunne gennemskue hvad der er faglighed i, og
 - at kende alle de faglige metoder og den faglige viden som aktualiseres.

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

Bogsystemet Kaliber

Faseopdelt undervisning

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

Scenariedidaktik

83

- Udfordringen i scenariebaserede undervisningsforløb er at balancere scenarioniveau (produktion) i forhold til skolen (læring)

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

Projektorienteret arbejde

- Elevdemokrati vs. faglig fordybelse
- Orienteret autonomi (Jensen, 2007)

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

86

Bogsystemet Kaliber

89

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

GRIBSKOV KOMMUNE, EFTERÅRET 2017

Vurderingsfokus

Idealet

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

Vurderingsfokus

- Holistisk vurdering ("De røde stregers tyranni")
- Vurdering af **få, udvalgte** faglige områder i hver fase:
- Vurderingsfokus**
- Orienter eleverne mod det faglige
- "Orienteret autonomi" (Højgaard, 2008)
- Orienter lærerne
- Understøtter en sammenhængende faglig progression i et undervisningsforløb.

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

87

Indhold

91

- Walk the walk!
- Talk the WALK
- Faserne i systemet - ELEVBOKEN (walk the walk)
- Baggrundsovervejelser - LÆRERVEJLEDNINGEN (talk the walk)
- Kort introduktion: Logikken bag

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

Fase 0: Wake up

- Alle har holdninger til teenagere og ungdommen
- Drøft jeres reaktioner på følgende udsagn om unge mundtligt
- Inddrag jeres eget syn på teenagere

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

• Det eneste, de unge kan gøre for de gamle, er at chokere dem og holde dem ajour.

George Bernard Shaw, irsk forfatter

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

Forløbet
**#TEENAGER ☺?!
Sådan er en teenager**

#TEENAGER ☺?!
SÅDAN ER EN TEENAGER

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

• Ungdommen har altid det samme problem: At gøre oprør og passe ind på samme tid. De har løst det ved at trodse deres forældre og efterligne hinanden.

Quentin Crisp, engelsk forfatter

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

Fase 0: Wake up

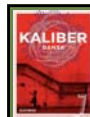
98

- Film: Seks forskellige aldersgrupper udtaler sig om teenagere.
- Hvad tænker I om de seks aldersgruppers syn på teenagere i dag?
- Hvad tænker I om teenagere i dag?

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

Wake up

Fase 0

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

• Unge er nøglen til fremtiden.

Jens Christian Nielsen, Center for Ungdomsforskning

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

Wake up-callet

99

- Engagement
- Møde scenariet og læringsmål: Møde den aktuelle problemstilling

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

Bogsystemet *Kaliber*

Scenariebaseret danskundervisning i udskolingen

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

Kaliber er

- Forskningsbaseret og praksisafprøvet
- Tre bøger til 7. (udkommet), 8. (på trapperne), og 9. (2018) klassetrin hver med
- Otte forløb med
- Processytret
- Scenariebaseret danskundervisning
- Med blik for verden uden for skolen
 - Hvor og hvordan gør man danskfaglighed i sit fritids- og arbejdsliv?
 - Virkelighedsnære problemstillinger
- Med multimodale produkter
- 21. århundredes kompetencer integreret i danskfaglig kontekst og med
- Lærervejledninger til de enkelte bøger

Fase 1: Jeres verden

- Hvornår er man ung?
- Hvordan er man ung?

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

Forfatterne

- Simon Skov Fougst
- Rasmus Fink Lorentzen
- Mike Juel Taagehøj

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

Kaliber er

- Dialogisk undervisning med åbne spørgsmål med
- Litteratur som spejl med
- Progression fra bog til bog
- Eleverne som selvproducerende
- Anvendt danskfaglighed til
- At producere med it

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

Fase 1: Jeres verden

107

- Litteraturen som spejl: TV2: Nutidens unge

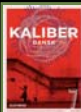
Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

Kaliber er

- Bøger – stilladsering, fordybelse
- www – ressourcer
- It – produktion

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

Jeres verden

Fase 1

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

Ræven og rønnebærerne

(TV2, 1984)

- Hvordan forholder I jer til det syn på unge, teksten udtrykker?
- Musik**

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougst
simon-skov-fougst.dk

Jeres verden

109

- Elevernes stemme
- Elevernes syn på det aktuelle

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

Dansk i skolen

112

- Mundtlig fremstilling
- Skriftlig fremstilling
- Stavning
- Læsning
- Tekst- og medieanalyse
 - Billedanalyse og -fortolkning
 - Tekstanalyse og -fortolkning
 - Lykkanalyse og -fortolkning
 - Kommunikationsanalyse og -fortolkning
 - ...analyse og -fortolkning

Kompetenceområde	Elever 8. klasse
Læsning	Eleven kan styre og regulere sin læsning og udvælge relevante tekstdele i et tekststykke.
Fremstilling	Eleven kan udtrykke sig mundtligt, skriftligt og i medierne, samt udvælge relevante tekstdele i et tekststykke.
Fortolkning	Eleven kan fortolke og analysere tekster, samt udvælge relevante tekstdele i et tekststykke.
Kommunikation	Eleven kan deltage i kommunikation og udvælge relevante tekstdele i et tekststykke.

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

Fase 2: Fagligt loop

115

- I forløbet Teenager om billedkomposition
- "Modeltekster"
- Forgrund, mellemgrund, baggrund
- Linjer
- Beskæring og zoom

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

Lærerfaglighed og elevfaglighed

110

- Læreren går til faget med en **specialiseret** faglighed
- Eleverne møder faget baseret på deres **hverdagserfaringer**

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

Kalibers kongstanke

113

- Scenarier i vores liv, hvor vi **anvender** danskfaglighed

Kompetenceområde	Elever 8. klasse
Læsning	Eleven kan styre og regulere sin læsning og udvælge relevante tekstdele i et tekststykke.
Fremstilling	Eleven kan udtrykke sig mundtligt, skriftligt og i medierne, samt udvælge relevante tekstdele i et tekststykke.
Fortolkning	Eleven kan fortolke og analysere tekster, samt udvælge relevante tekstdele i et tekststykke.
Kommunikation	Eleven kan deltage i kommunikation og udvælge relevante tekstdele i et tekststykke.

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

Fagligt loop

- Find et billede på nettet, som udtrykker dit syn på nutidens unge.
- Beskær, zoom

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

Logikken bag KALIBER

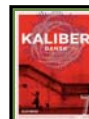
Verden uden for skolen

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

Fagligt loop

Fase 2

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

Fagligt loop

117

- At klæde eleverne på fagligt til at håndtere den produktion, forløbet handler om
- Professionsfagligheden
- Danskfagligheden
- (Skoledanskfagligheden)
- Tæmmede versioner af professionsfagligheden

Scenariedidaktik	51
• Undersøgelser til niveauet	
• Undersøgelser til niveauet: Læsning: Skrive for at lære	
• Scenariedidaktik: Produktion: Skrive for at afdekke sandhed	
• Læreropgaven er at balancere dette	

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

Faglighed

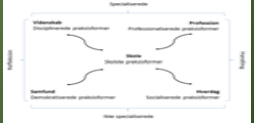
I scenariedidaktikken

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Pougi
simon-skov-fougi.dk

Scenariedidaktisk domænemodel

- Hvilke domæner henter danskfaget sit indhold fra?
 - Litteraturvidenskab
 - Medievidenskab
 - Journalistik
 - Kunst
 - Demokrati
 - ...

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Pougi
simon-skov-fougi.dk

Fase 3: Forberedelse af produktion

124

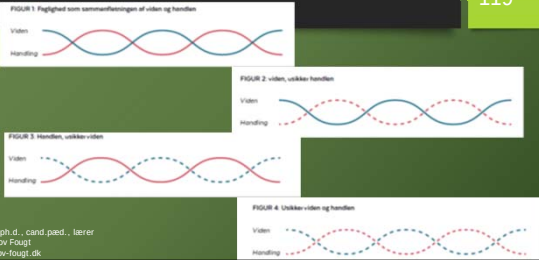
- Planlægning og stilladsering
- Fra det faglige loop til produktionen
- Miniloops

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Pougi
simon-skov-fougi.dk

Faglighed

119

FIGUR 1: Faglighed som sammenhæng af viden og handling
FIGUR 2: Viden, udvikler handlingen
FIGUR 3: Handlingen, udvikler viden
FIGUR 4: Udvikler viden og handling

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Pougi
simon-skov-fougi.dk

Scenariebaseret undervisning

- Hvordan bruger vi (dansk) faglighed i vores liv uden for skolen?
- Inden for skolen: LÆRING
- Uden for skolen: PRODUKTION eller UNDERHOLDNING

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Pougi
simon-skov-fougi.dk

Fase 3: Forberedelse af produktion

125

- Aldersgrupper fordeles
- Interview forberedes
- Vinkling
- Forbered billeder
- Tag billeder
- Speak

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Pougi
simon-skov-fougi.dk

Inden for og uden for skolen

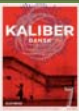
120

- Praksisformer = Måder at handle på
- Kommunikationsformer = Måder at tale på
- Bestemte praksis- og kommunikationsformer
 - I skolen
 - I erhverv
 - I fritiden

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Pougi
simon-skov-fougi.dk

Forberedelse af produktion

Fase 3

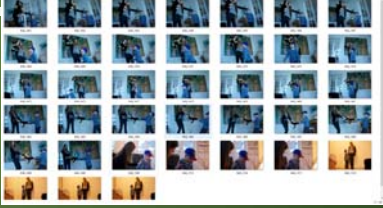

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Pougi
simon-skov-fougi.dk

Forberedelse af produktion

126

- Gode produktioner
- Fagligt fokus
- Fagligt omhu

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Pougi
simon-skov-fougi.dk

Forberedelse

- Hvilken fortælling om unge i dag vil du lave?
- Skriv tre udsagn, du synes passer på dem?
- Find tre forskellige billeder af unge, som du kan bruge til at fortælle dit syn på teenagere i dag

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

Forberedelse

- Lav/skitser din fortælling om unge i dag
 - Tekst
 - Billeder
 - Lyd
 - Tale

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

Fortællinger

- Tid
- Sted
- Personer
- Konflikt

- Begyndelse
- Midte
- Afslutning

Højt på en gren en krage sad
Højt på en gren en krage,
- simsalabimbambasaladusaladim -
højt på en gren en krage sad.

Så kom en hæslig jæger,
- simsalabimbambasaladusaladim -
så kom en hæslig jæger hen.

Han skød den stakkels krage,
- simsalabimbambasaladusaladim -
han skød den stakkels krage ned.

Nu er den stakkels krage,
- simsalabimbambasaladusaladim -
nu er den stakkels krage død.

Johan Ludvig Heiberg (1791-1860)

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

Produktion

131

- Fagligt fokus
- At øve sig
- At gøre om
- At stille krav til sine elever
- Anvendelse af faglighed
- Til produktion med it

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

Multimodalitet

- *Enfant terrible* i danskfaget
- Måde/modalitet/repræsentationsform/mode

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

Fase 4: Produktion

129

- Digital fortælling om synet på teenagere
- Feedbackark på Kalibers site

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

Multimodalitet

Intermezzo

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

Løvland

- Visual turn: Vi kommunikerer absolut ikke kun via verbalsprog

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougt
simon-skov-fougt.dk

Multimodalitet

- Hvad kalder vi disse enheder?
- Modaliteter? Det er lettere at se, at en tekst er multimodal, end at se hvilke modaliteter der er på spil (Bråten)
- Modality: Et særligt træk ved representationsformen, måden repræsentationen forholder sig til det repræsenterede på
- Semiotic mode = Repræsentationsform
- Semiotic ressource = måden, repræsentationsformen re-præsenterer på (fx farve)

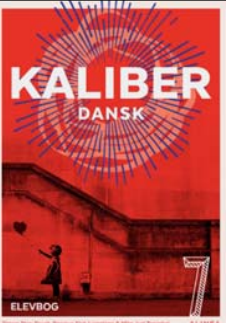
Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Foug
simon-skov-foug.dk

Multimodal analyse

- Lav en multimodal analyse af abortlinien.dk
- Hvordan og hvad kommunikerer modaliteterne og måderne?
- Billeder
- Tekst/sprog
- Skrifttyper
- Farver

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Foug
simon-skov-foug.dk

Forløb	Tekster
Importent shit! Ungdomskulturarv	• Hvad har Danmarks ulandslige/berlige kulturarv bevist af? Politiken, 2005 • Brevet af Janna Teller - romanudvalg, 2000 • Puck, hvor du unge kalder græst. Folkeskolen, 2006 • Danske unge er generation glad. Politiken, 2012 • Mit arbejde af Helene Helte. Biler og dyr, 2000 • Fabrik af Skolest. Højskolen. Over stov og sten, 2005
Ta' mig! Den rette til jobbet	
No way! Troværdighed på nettet	
#Teenager @? Sådan er en teenager	• Adnen og røddetrerne af TV-2, Nutidens unge, 1984 • Frihedskædet ved G. Strand af Paul Fischer, 1913 • Juss overdrager nøglerne til Saint Peter af Pietro Perugino, 1471-82 • Veneri. Retul af Sandro Botticelli, 1485 • Budskebet af Fra Angelico, 1430-47 • Budskebet af Strindberg, 2014
Jåvla bra vennen mini! At være nordiske naboer	• Jeg er skandinav af H.C. Andersen, 1857 • Deres har store problemer med språket deres. Politiken, 2003 • Skolen skolekole bare. Språklæringen, 2012 • Danmark er jeg færd af H.C. Andersen, 1850 • De gamle. af Vilhelm Dybbel, 1844 • Mit lille land af Ole Paulsen, 2011
Varyl, viryl, viral! Få spred budskabet	• Kærlighed ved sidste blik af Svend Age Mathiasen, 194 & Se, 2013 • Mit venner er åbent. IBC. venskabsbøger. Politiken 2005
Makværk eller mesterværk! Kan du lide bogen?	• Berøringshædning i Parken. Ekstrabladet, 2014 • One Direction leverede været til sine fans. Gaffa, 2014 • Fæl! Superlæsen af Martin Petersen (udvalg). Hest & San, 2014 • Børst ungdomskulturarv. Til efter sommer. Folkeskolen, 2014 • Nu Harry Potter-dag er helliggjort. Politiken, 2007
På flugt! Hvis der var krig i Danmark	• De marker flugt til af Otto Grottel, 1940 • Juli 2015 Sommerferie af Hanne Pisker. Politiken, 2015 • Udsatte og udsatte. Politiken, 2016

ELEVBOG

Multimodalitet

- Måden, skriften er skrift på
- Måden, skriften er skrift på
- Måden, skriften er skrift på
- Måden, skriften er skrift på
- Måden, skriften er skrift på

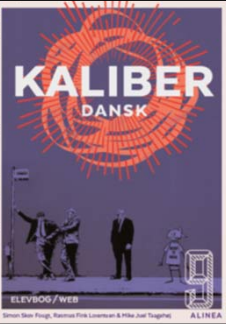
Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Foug
simon-skov-foug.dk

I ØVRIGT

Der er også tænkt på...

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Foug
simon-skov-foug.dk

Forløb	Tekster
Os og dem! En kan diskussion	• Den danske Skolebørn. "Hvad overvejer jeg om bøger". Skolebørn, 6. oktober 2007 • Benny Andersen: Os kan høre om den nye Hæd. Bergen Foug, 2011 • Brevet af Janna Teller - romanudvalg, 2000 • Puck, hvor du unge kalder græst. Folkeskolen, 2006 • Danske unge er generation glad. Politiken, 2012 • Mit arbejde af Helene Helte. Biler og dyr, 2000 • Fabrik af Skolest. Højskolen. Over stov og sten, 2005
Sig det! Tid til tale	
Så pis dog i kummen. Nudging for nikkedukker	• Den danske Skolebørn. "Hvad overvejer jeg om bøger". Skolebørn, 6. oktober 2007 • Benny Andersen: Os kan høre om den nye Hæd. Bergen Foug, 2011 • Brevet af Janna Teller - romanudvalg, 2000 • Puck, hvor du unge kalder græst. Folkeskolen, 2006 • Danske unge er generation glad. Politiken, 2012 • Mit arbejde af Helene Helte. Biler og dyr, 2000 • Fabrik af Skolest. Højskolen. Over stov og sten, 2005
To tech or not to tech! Rapport fra virkeligheden	• Den danske Skolebørn. "Hvad overvejer jeg om bøger". Skolebørn, 6. oktober 2007 • Benny Andersen: Os kan høre om den nye Hæd. Bergen Foug, 2011 • Brevet af Janna Teller - romanudvalg, 2000 • Puck, hvor du unge kalder græst. Folkeskolen, 2006 • Danske unge er generation glad. Politiken, 2012 • Mit arbejde af Helene Helte. Biler og dyr, 2000 • Fabrik af Skolest. Højskolen. Over stov og sten, 2005
Danishy! Verdensborger i Danmark	• Den danske Skolebørn. "Hvad overvejer jeg om bøger". Skolebørn, 6. oktober 2007 • Benny Andersen: Os kan høre om den nye Hæd. Bergen Foug, 2011 • Brevet af Janna Teller - romanudvalg, 2000 • Puck, hvor du unge kalder græst. Folkeskolen, 2006 • Danske unge er generation glad. Politiken, 2012 • Mit arbejde af Helene Helte. Biler og dyr, 2000 • Fabrik af Skolest. Højskolen. Over stov og sten, 2005
Ignorer! Ungdommen er kulturspassere	• Den danske Skolebørn. "Hvad overvejer jeg om bøger". Skolebørn, 6. oktober 2007 • Benny Andersen: Os kan høre om den nye Hæd. Bergen Foug, 2011 • Brevet af Janna Teller - romanudvalg, 2000 • Puck, hvor du unge kalder græst. Folkeskolen, 2006 • Danske unge er generation glad. Politiken, 2012 • Mit arbejde af Helene Helte. Biler og dyr, 2000 • Fabrik af Skolest. Højskolen. Over stov og sten, 2005
Oprrr!!! Sådan skal verden se ud	• Den danske Skolebørn. "Hvad overvejer jeg om bøger". Skolebørn, 6. oktober 2007 • Benny Andersen: Os kan høre om den nye Hæd. Bergen Foug, 2011 • Brevet af Janna Teller - romanudvalg, 2000 • Puck, hvor du unge kalder græst. Folkeskolen, 2006 • Danske unge er generation glad. Politiken, 2012 • Mit arbejde af Helene Helte. Biler og dyr, 2000 • Fabrik af Skolest. Højskolen. Over stov og sten, 2005
Udtræk gør indtryk! Æstetiske oplevelser	• Den danske Skolebørn. "Hvad overvejer jeg om bøger". Skolebørn, 6. oktober 2007 • Benny Andersen: Os kan høre om den nye Hæd. Bergen Foug, 2011 • Brevet af Janna Teller - romanudvalg, 2000 • Puck, hvor du unge kalder græst. Folkeskolen, 2006 • Danske unge er generation glad. Politiken, 2012 • Mit arbejde af Helene Helte. Biler og dyr, 2000 • Fabrik af Skolest. Højskolen. Over stov og sten, 2005

ELEVBOG / WEB

Multimodalitet

- Multimodalitet
- Modalitet (Repræsentationsform)
- Måde (Semiotiske ressourcer)

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Foug
simon-skov-foug.dk

Litteratur: Modeltekster og igangsættere

141

- Igangsættere: Afsæt for diskussioner
 - Jeres verden
- Modeltekster: Sådan kan det gøres
 - Fagligt loop

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Foug
simon-skov-foug.dk

Fordybelsesområder og Prøveform B

144

- 7.klasse
- 8.-9.klasse

Tema	Kaliber 7	Kaliber 8
Nedbrød fordomme	Importent shit! Ungdomskulturarv	Os og dem! En kan diskussion
Kommunikativ kompetence	Ta' mig! Den rette til jobbet?	Sig det! Tid til tale
Kritisk kompetence	No way! Troværdighed på nettet	Så pis dog i kummen. Nudging for nikkedukker
Eksistens	#Teenager @? Sådan er en teenager	To tech or not to tech! Rapport fra virkeligheden
Danmark i verden - verden i Danmark	Jåvla bra vennen mini! At være nordiske naboer	Danishy! Verdensborger i Danmark
Snebolden ruller	Varyl, viryl, viral! Få spred budskabet	Ignorer! Ungdommen er kulturspassere
Argumentation	Makværk eller mesterværk? Kan du lide bogen?	Oprrr!!! Sådan skal verden se ud
Kompetenceorienteret litteraturundervisning	På flugt! Hvis der var krig i Danmark	Udtræk gør indtryk. Æstetiske oplevelser

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Foug
simon-skov-foug.dk

Sitet Kaliber.alinea.dk

145

- Supplerende materiale
- Feedbackark
- Link
- Videolærvejledninger

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Foug
simon-skov-foug.dk

Fase 5: Evaluering

148

- Evaluering af forløbet
- Foregår løbende gennem videologs

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Foug
simon-skov-foug.dk

Læringsmålsstyring

151

- Hvad skal eleverne lære, og hvad skal de gøre?
- Eksempler på Tegn på læring

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Foug
simon-skov-foug.dk

Lærervejledninger

146

- Forløbsbeskrivelser
- Temabeskrivelser
- Scenariebaseret undervisning
- Lærerrollen i Kaliber
- Faglighed, kompetencer og dannelse
- Progression i Kaliber
- Planlægningsguides til forløb

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Foug
simon-skov-foug.dk

Videologs

149

- Elevernes egen evaluering
- Løbende evaluering
- '5-1-dogmet'
- Turnus
- Eksempel [her](#)

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Foug
simon-skov-foug.dk

Fase 5: Evaluering

152

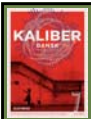
- De fire videologs samles til en samlet evaluering af forløbet
- Forberedelse af klassesamtalen

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Foug
simon-skov-foug.dk

Evaluering

Fase 5

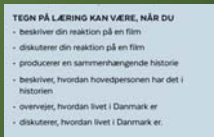

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Foug
simon-skov-foug.dk

Fase 1: Videologs og tegn på læring

150

- Hvad har I gjort?
- Hvad har I lært?
- Hvilke udfordringer har der været?
- Hvad er det næste skridt?

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Foug
simon-skov-foug.dk

Slides: kortlink.dk/mrsh

Scenariebaseret danskundervisning

Planlægning heraf

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Foug
simon-skov-foug.dk

Læringsplatforme

154

- Overordnet læringsmål
- Kapitler med læringsmål, aktiviteter, opgaver
- STRUKTUR

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougts
simon-skov-fougts.dk

Planlægningsguide

kortlink.dk/mryx

157

1. Hvilket meningsfuldt scenarie tager forløbet udgangspunkt i? Hvad går forløbet ud på?
2. Hvad skal eleverne lære? Hvad er det(1) overordnede faglige mål for forløbet relateret til Fælles Mål for det pågældende fag?
3. Hvorfor er det et godt forløb? Hvordan er det meningsfuldt?
4. Hvordan indgår i? Hvorfor er det en god idé?
5. Hvad er det reelle produktionsmål? Hvad skal eleverne (ende med at) producere?
6. Hvad skal eleverne lave? Beskriv 5-10 faser, eleverne skal igennem fra start til slut.
7. Hvad skal eleverne lære i de enkelte faser? Hvilke faglige aspekter er der i de enkelte trin? Under hver fase ligger en række faglige aktiviteter, som eleverne skal igennem frem mod målet. Beskriv dem kort, relateret til Fælles Mål for det aktuelle fag.
8. Hvor og hvordan skal du "orientere" dine elever? Hvilke faglige "pejlemærker" er vigtige?
9. Hvilke faglige delelementer skal du underbygge direkte? Hvordan?
10. Hvilke vurderingsaktuelle forløb? Du faglige udvikling og du præsentere vort
11. Hvilke udfordringer?
12. Hvilke materialer?
13. Skitser det "vellykkede"
14. Andre overvejelser

Tak for ordet

Simon Skov Fougts: simon@fougts.dk
www.simon-skov-fougts.dk

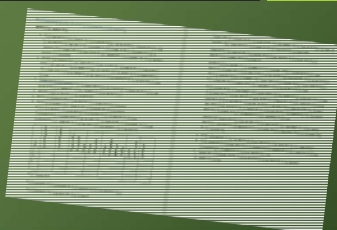
Planlægning af scenariebaseret undervisning

155

• www.kortlink.dk/r5sk
(Fougts, in press)

- STRUKTUR
- ORGANISATION
- FAGLIG FORDYBELSE

- Faser →
- Vurderingsfokus

Spørgsmål?

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougts
simon-skov-fougts.dk

Skitsering af forløb

156

- Faser:
- Wake up
- Jeres verden
- Fagligt loop
- Forberedelse
- Produktion
- Evaluering

Adjunkt, ph.d., cand.pæd., lærer
Simon Skov Fougts
simon-skov-fougts.dk

Evaluering

- Hvordan vurderer du kurset?

• www.kortlink.dk/rsa7

• Scenariebaseret danskundervisning

- Der er meget bredt forskningsmæssigt belæg for, at den bedste måde at lære på er ved i en social sammenhæng at forholde sig til et problem i et meningsfyldt scenarie (et forestillings- og handlingsforløb med flere mulige udfald). Det faglige skal anvendes - således også i dansk. Fx ved at udarbejde en reklame for egen skole, at fremstille boganmeldelser til gavn for andre eller søge jobs. Denne dag veksler mellem praktiske øvelser, udarbejdelse og diskussion af undervisningsforløb og oplæg med fokus på scenariebaseret undervisning i dansk